

Grønlands Økonomi

Folketingets Grønlandsudvalg
GrønlandsBANKEN
Bankdirektør Martin Kviesgaard
24. august 2021

Temaer der berøres

- Kort om GrønlandsBANKEN
- Generel økonomisk situation i Grønland
- Covid-19 påvirkning i Grønland
- De store forandringsdrivere
- Det grønlandsk – danske samarbejde

Kort om GrønlandsBANKEN

137 medarbejdere

Ca. 55.000 kunder

Markedsandel ca. 80 – 85% af private/SME

Forretningsomfang DKK 13,2 mia.

Indlån: DKK 5,8 mia.

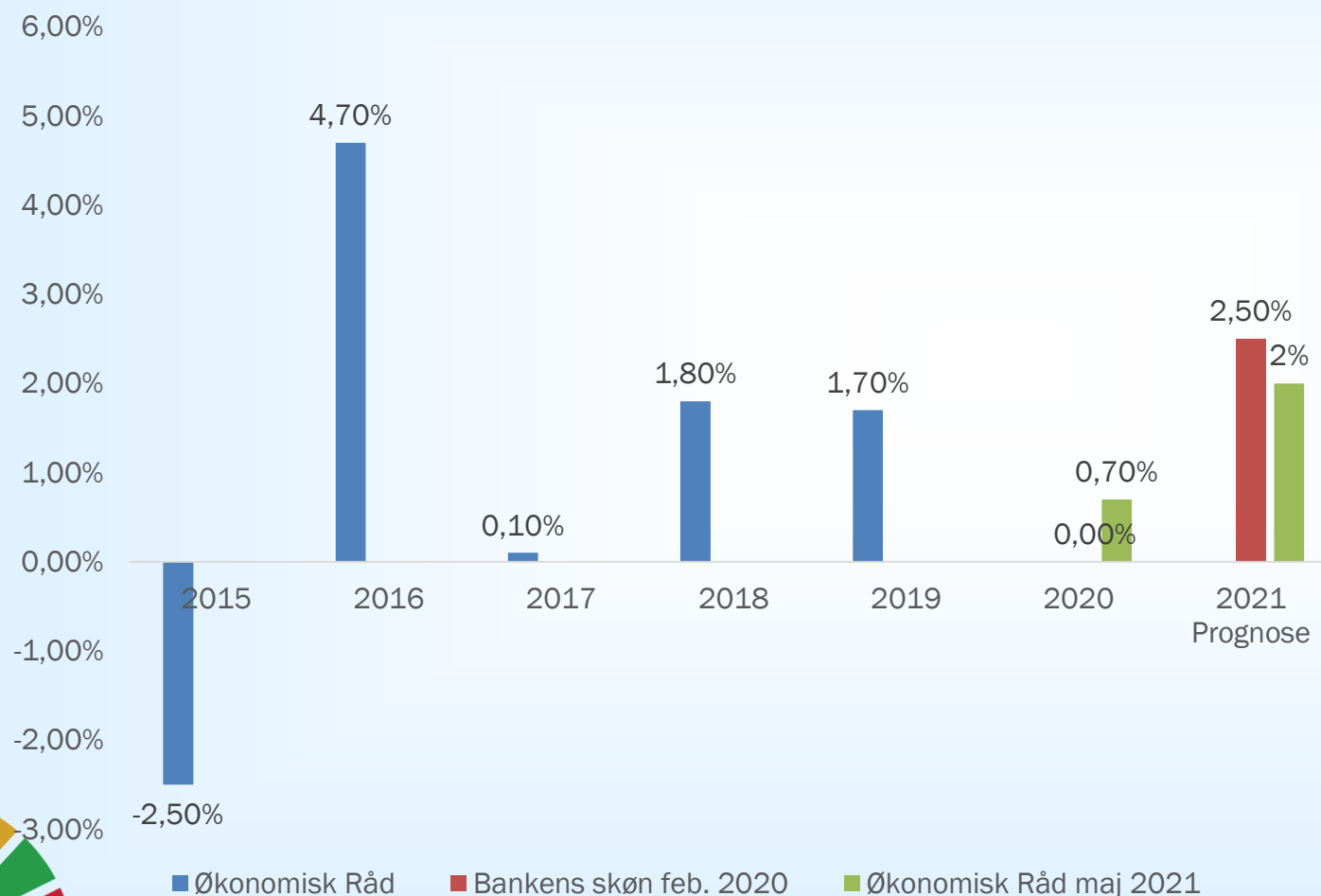
Balance: DKK 7,4 mia.

Udlån: DKK 4,0 mia.

Res. f. skat: DKK 130,9 mio.

Bruttonationalprdukt (BNP)

2021 – forudsætninger for skøn

- Fiskepriser i svag stigning
- Højere rejkevot
- Svagt turismear
- Byggeri lidt højere end 2020
- Råstof-efterforskning i gang
- Vaccineudrulning og intet betydeligt tilbageslag fra pandemien

NB andet halvår afgørende for fiskeriets værdiskabelse, men generelt ser det ud til at vækstforudsætninger holder på alle parametre.

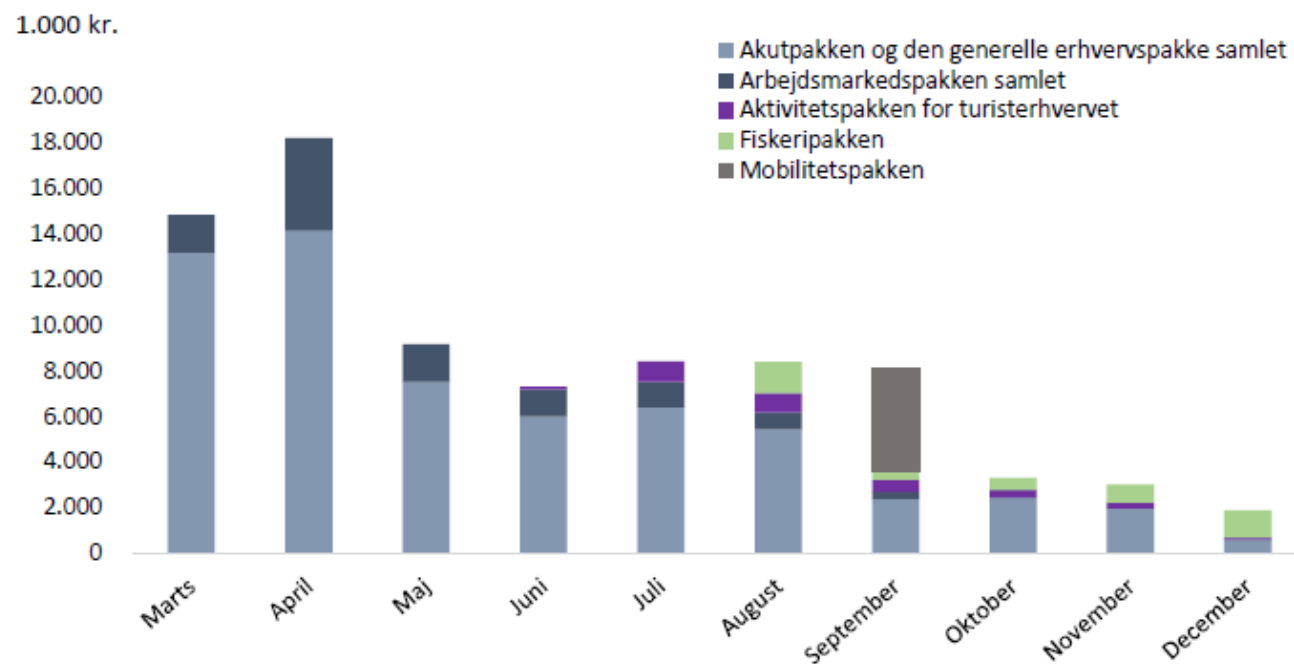
Store BNP-udsving har historisk haft sammenhæng med fiskeri og/eller byggeri.

Covid-19 - Hjælpepakker 2020

Figur 2.1

Træk på hjælpepakker, 2020

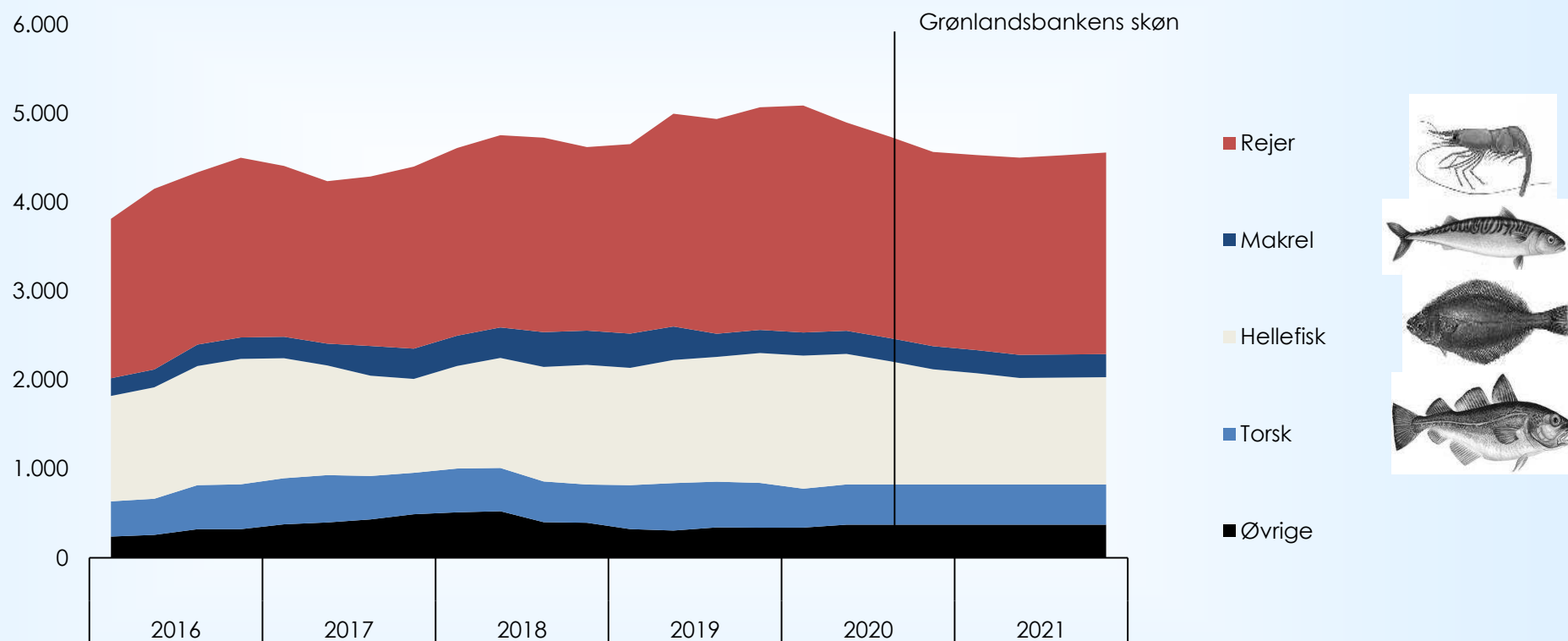

Kilde: Erhvervsdepartementet.

- Hurtige beslutninger om støtte
- Godt samarbejde GE/ Naalakersuisut/Inatsisartut
- Effektivt samarbejde om udrulning.
- Små justeringer under vejs.
- Generelt positivt forløb, trods enkelt-sager om uhensigtsmæssigheder eller mangler.

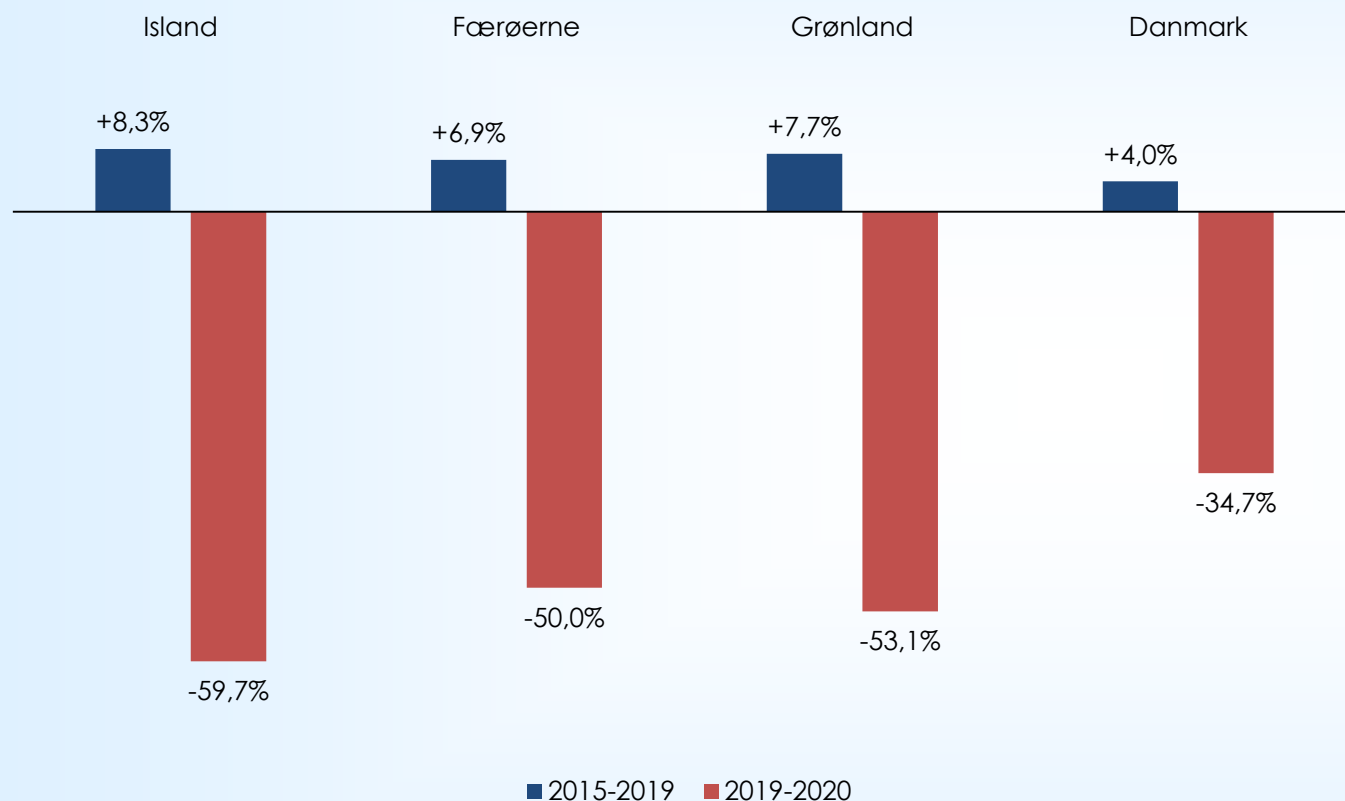

Årlig værdi af eksporten af fisk og skaldyr

Faldet påvirker landskassen, i selskaber, ansatte m.fl. (forskudte effekter)
 Fiskerierhvervet er ikke blev nedlukket
 Landskassen afhængig af høje fiskepriser og mængder (og bæredygtigt fiskeri)

Vækst i turisme (årlig stigning)

- Covid19 ramte hårdt, men mange aktører har tilpasset sig og har andre indtægtskilder.
- Hvad med 2021-2022-?

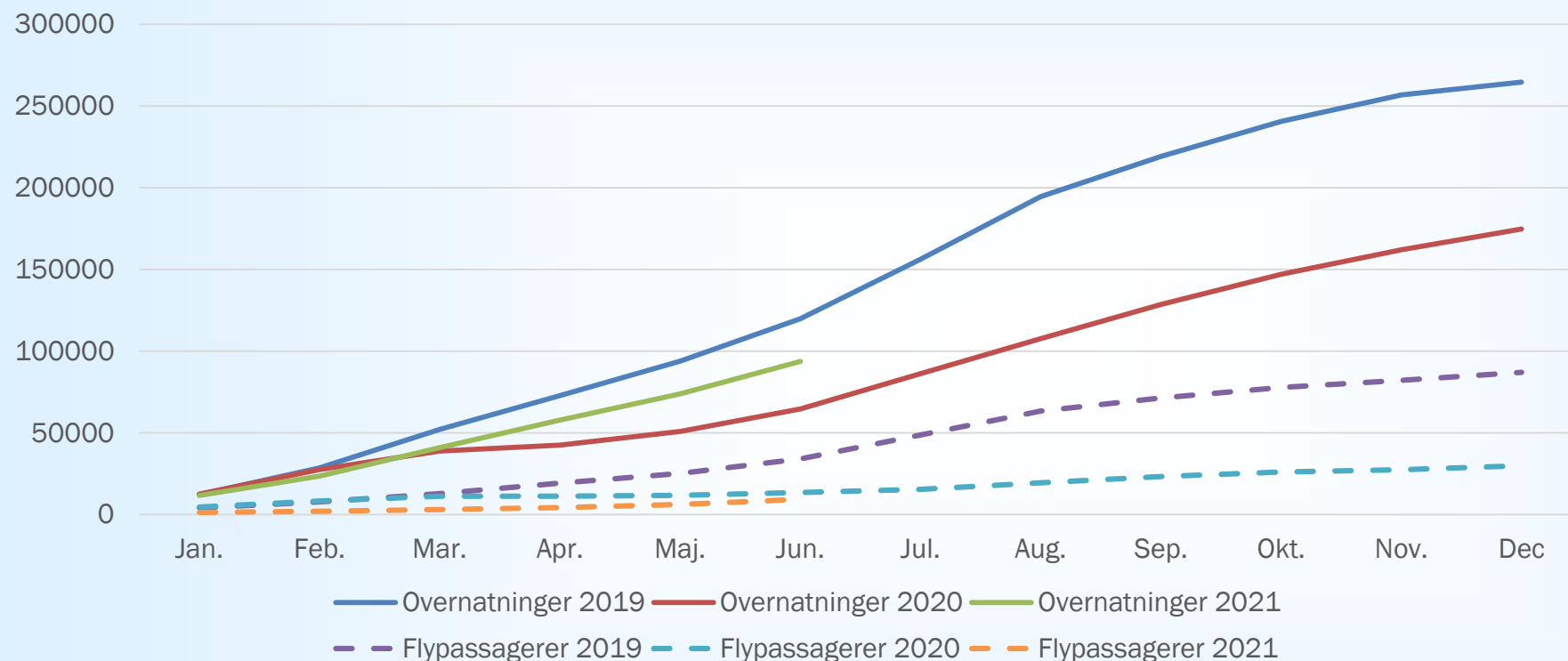
Nedskrivninger i Grønlandsbanken

- Direkte på kunder
- Managementreserve

Flypassagerer og hotelovernatninger 2019-2021

(akkumuleret)

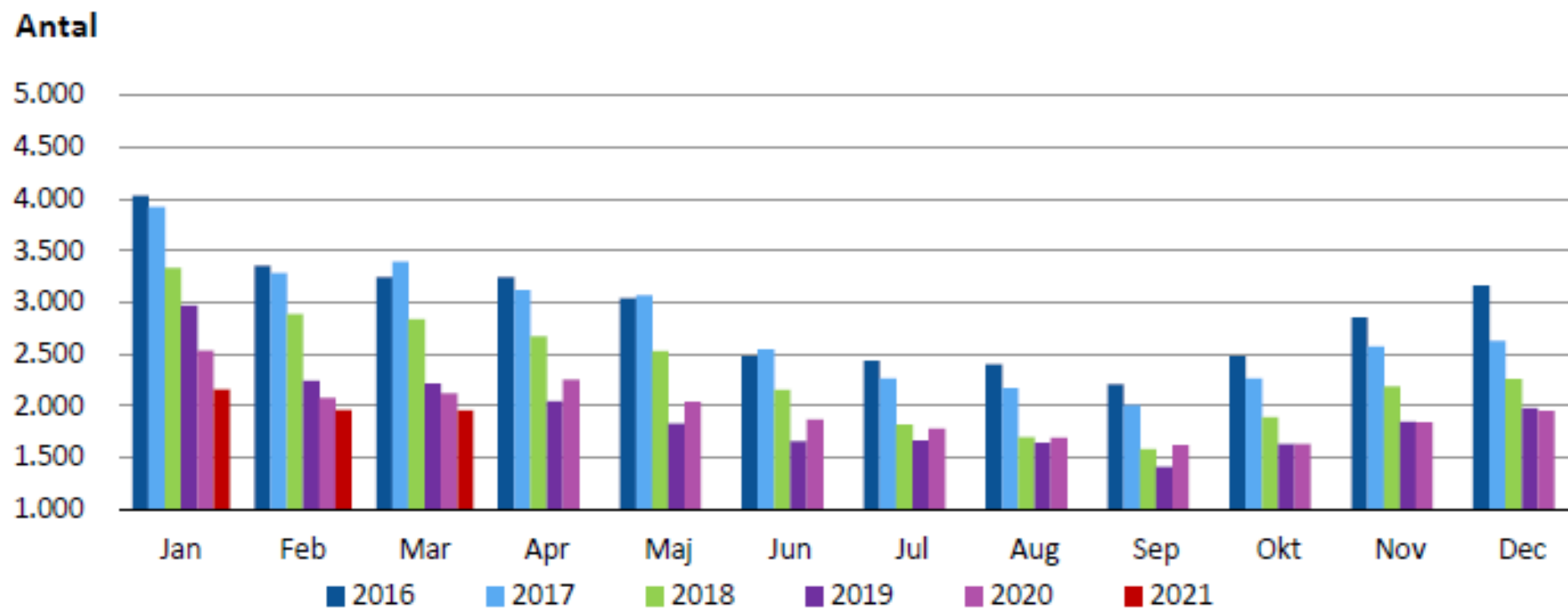

- Indrejserestriktioner (antal indrejsende) er nu afgørende, da efterspørgslen igen er stor.
- Udsolgte fly
- Men p.g.a. færre tilladte indrejsende er belægning på hoteller lavere end muligt

Registrerede arbejdssøgende

Figur 1.3. Antal registrerede arbejdssøgende, 2016-2021

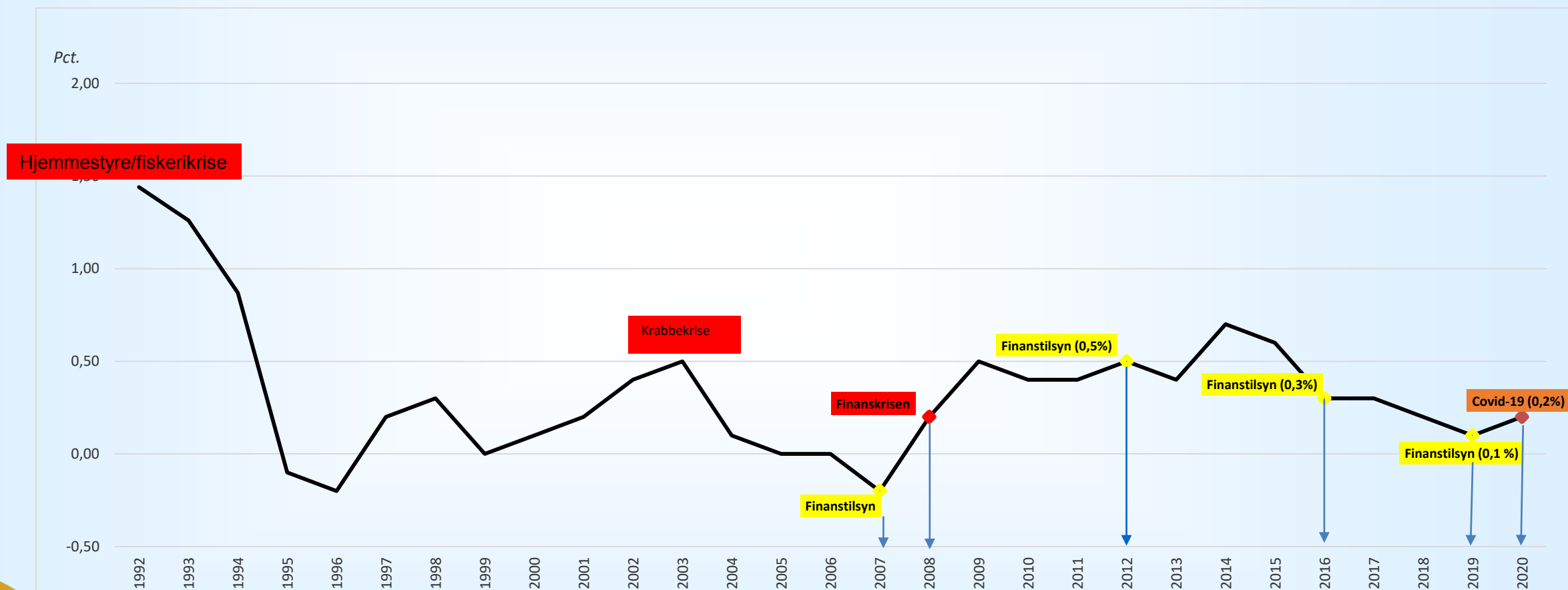

Kilde: Grønlands Statistik/Grønlands Økonomiske Råd

Nedskrivninger/hensættelser 1992-2020

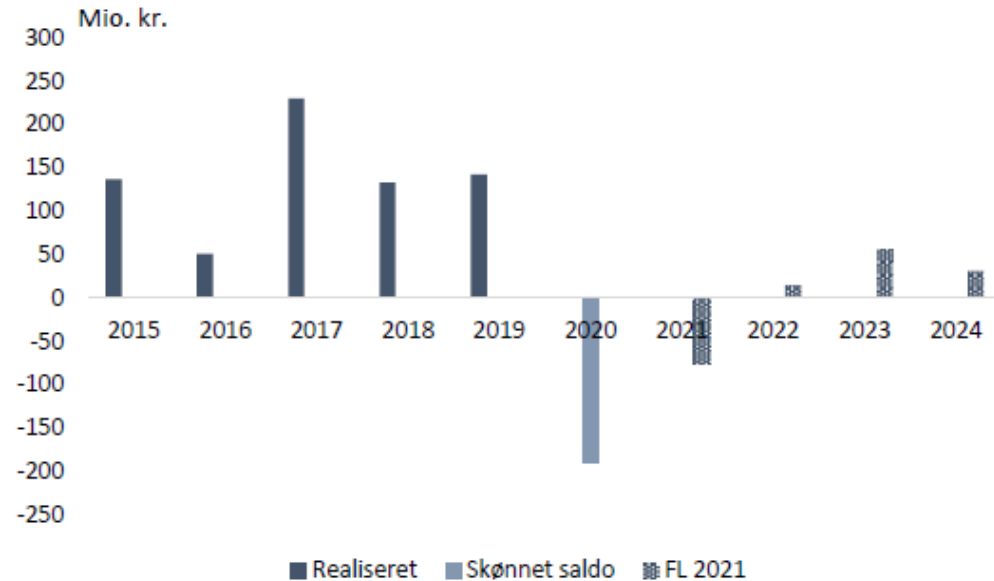
Procent af udlån/garantier

Nedskrivningsprocent: driftsmæssige nedskrivninger i forhold til udlån og garantier før nedskrivninger/hensættelser

Drifts- og Anlægssaldoen (DA)

Figur 2.2 Landskassen – Drifts- og Anlægssaldo 2015-2024

Note: Positive tal angiver overskud. 2020 er et skøn, og 2021-2024 er budgetårene.
Kilde: Aftale om 2021 finanslov samt skøn fra Finansdepartementet.

- Underskud i 2020 på ca. 1% af BNP er lavt
- Bloktilskud, fiskeri, offentlig sektor, byggeri, lille eksport er stabiliserende
- Gælden stiger dog og reformer mere påkrævet
- Gælden (incl. offentligt ejede selskaber) stiger primært p.g.a. infrastrukturinvesteringer
 - Royal Greenland A/S - udskiftning af trawlere
 - Tele Greenland A/S - søkabel
 - Air Greenland A/S - udskiftning af fly
 - Kair A/S - lufthavne

Har Covid19 påvirket boligpriserne?

NB gennemsnits-m²/bolig ændrer sig

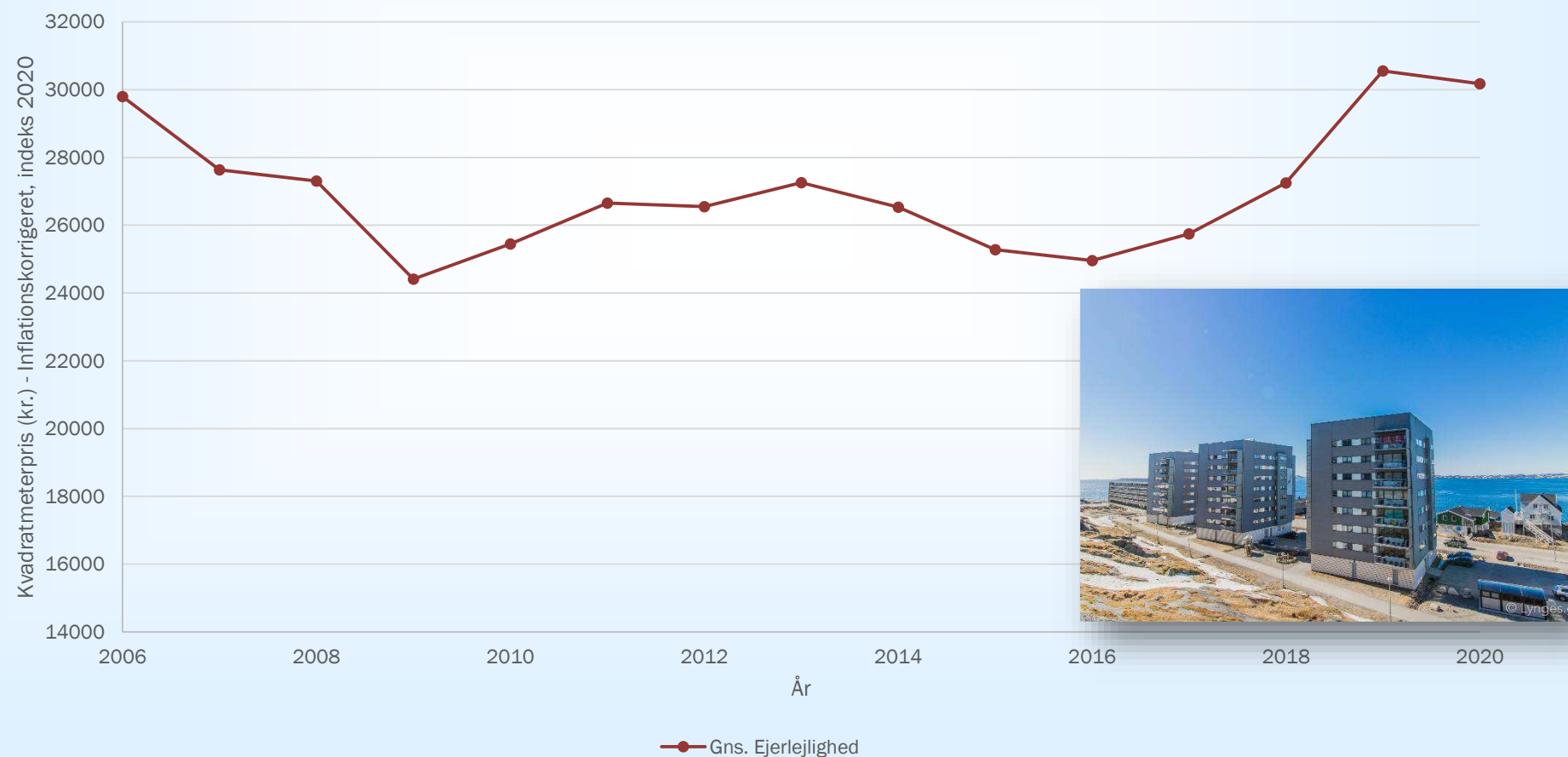
Udvikling i kvadratmeterpris på lejligheder i Nuuk 2006 – 2020

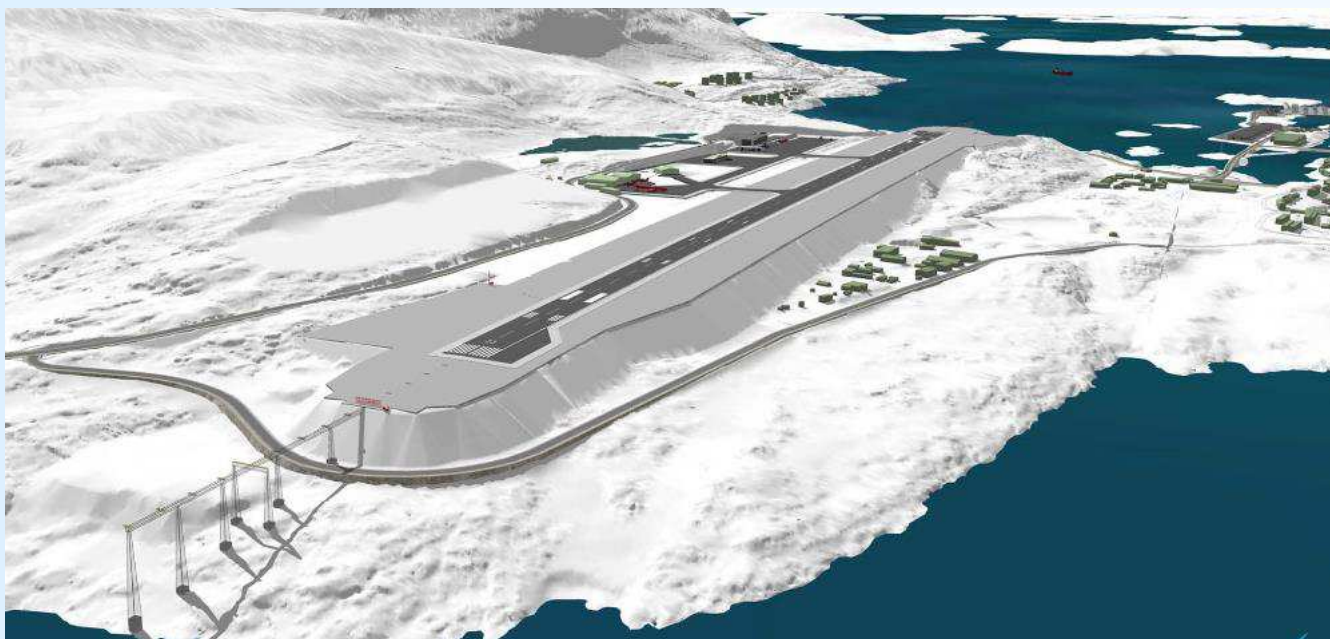
Har Covid19 påvirket boligpriserne?

NB gennemsnits-m²/bolig ændrer sig

Pristalsreguleret kvadratmeterpris på lejligheder i Nuuk 2006 -2020

Vækstdriverne

- Infrastruktur som driver, men kun hvor det er muligt at skabe økonomi ovenpå!
- Væsentligt at beslutninger baserer sig på forudsætning om forbedret samfundsøkonomi
- **Uddannelsesløft afgørende**, men tager lang tid. (indsatser skal nok fundamentalt re-tænkes)
- Socialt løft afgørende (hænger sammen med uddannelse, boliger, bosætningsmønster, sprog m.m.)
- Råstof-investeringer
- Turisme-udvikling vigtig, men kan ikke give afgørende økonomisk vækst.
- Bæredygtighed må være gennemgående krav til udvikling på alle områder

Grønland vs. Færøerne

<i>Grønland</i>	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	55.847	55.860	55.877	55.992	56.081
<i>Færøerne</i>					
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	49.121	49.810	50.475	51.282	52.118

Grønland vs. Færøerne

<i>Grønland</i>	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	55.847	55.860	55.877	55.992	56.081
<i>BNP Grønland</i>	18.224	18.829	19.199	19.890	19.890
<i>Færøerne</i>					
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	49.121	49.810	50.475	51.282	52.118
<i>Færøernes BNP</i>	18.437	19.143	19.268	20.841	20.851

Grønland vs. Færøerne

<i>Grønland</i>	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	55.847	55.860	55.877	55.992	56.081
<i>BNP Grønland</i>	18.224	18.829	19.199	19.890	19.890
<i>Samlet udlån (mio.)</i>	5.552	5.286	6.005	6.334	6.985
<i>Færøerne</i>					
<i>Befolkning pr. 1/1</i>	49.121	49.810	50.475	51.282	52.118
<i>Færøernes BNP</i>	18.437	19.143	19.268	20.841	20.851
<i>Samlet udlån (mio.)</i>	14.106	14.858	15.648	15.649	16.137

Grønlandsk/dansk samarbejde

- Lufthavnsinvesteringer som game-changer
- Vækstfonden med kapital og kompetencer
- Retsvæsen, Politi, Arktisk Kommando,
- Fremtidige samarbejdsområder:
 - ”Hvordan skabes vækst oven på infrastruktur?”
 - Digital tinglysning, Social-området, Uddannelse,
 - Bæredygtighed – Brug af grønne afgifter, krav og rammer
 - Rammer for råstoffer 2.0 (samarbejde med udenlandske eksperter)

Strategi for Grønland

- Bæredygtig forvaltning af Fiske-ressourcen (biologisk og økonomisk)
- **Uddannelse – Uddannelse - Uddannelse**
- Bred politisk konsensus om stabile og attraktive rammer for Råstofindustri.
- Udvikle privat sektor, turisme ovenpå ny infrastruktur
- Fokus på reformer (boliger, skat, arbejdsmarked, uddannelse m.m.)
- Vilje til et **mangfoldigt** samfund, mens udviklingen af lokale kompetencer og lokalt besatte jobs sker
- Fortsat konstruktiv og værdiskabende relation med Danmark og udnytte udlandets interesse for samarbejde/investeringer

Stop for finansiering

SQAPK: Vi kræver færre fiskere med licenser

Sammenslutningen for fiskere og fangere i de kystnære, SQAPK, kræver antallet af fiskere med licenser nedbragt. Samtidig ønsker fiskerne, at der indføres individuelle kvoter til alle, så fiskere ikke kæmper om de samme kvoter.

Bankdirektør: Ny politisk kurs nødvendig

Politikerne skal ind på en ny kurs, når det gælder fiskeripolitikken. Det nytter ikke blot at hæve kvoterne igen og igen ud over den biologiske rådgivning i et forsøg på at sikre jollefiskerne den nødvendige indtjening. Det fastslår Grønlandsbankens direktør Martin Kviesgaard.

Strategi for Grønland

- Bæredygtig forvaltning af Fiske-ressourcen (biologisk og økonomisk)
- **Uddannelse – Uddannelse - Uddannelse**
- Bred politisk konsensus om stabile og attraktive rammer for Råstofindustri.
- Udvikle privat sektor, turisme ovenpå ny infrastruktur
- Fokus på reformer (boliger, skat, arbejdsmarked, uddannelse m.m.)
- Vilje til et **mangfoldigt** samfund, mens udviklingen af lokale kompetencer og lokalt besatte jobs sker
- Fortsat konstruktiv og værdiskabende relation med Danmark og udnytte udlandets interesse for samarbejde/investeringer

Spørgsmål?

Martin Kviesgaard, Direktør
GrønlandsBANKEN
Tlf. +299 34 78 00
mbk@banken.gl

www.banken.gl

